KURJER WARSZAWSKI.

D. 28. Grudnia. — Rok 1843. Czwartek. № 343. Jutro, Ś. Tomasz Kantorbery. Pierwsza Kwadra.

W dniu 24 b. m. odbyła się uroczystość zwana *Gwiazdką* w domu Sierot przy ulicy *Nowy-Świat*. Po rozdaniu nadesłanych przez Opiekunki, Członków i inne dobroczynne Osoby zwykłych darów, rozdano Uczniom pilnym scyzoryki, zeszyty, porządnym szczotki, odznaczającym się w rzemiośle szewckim narzędzia szewckie, odznaczającym się w krawiectwie nożyczki, a wszystkim nowe buty po części ich własnej roboty. Wytrwałych w dobrem najhojniej obdarzono, uchybiających zapomniano, a wszystkim życzono postępu w cnocie i pracowitości. Grono Opiekunek i Członków obecnych z przyjemnością patrzyło na młodzież mającą tu opiekuńczy przytułek, z której spodziewać się można uczciwych, pracowitych rzemieślników godnie dopełniających swego przeznaczenia. — Komisja Rząd: Sprawiedliwo: ogłosiła Konkurs na wakujący urząd Podpisarza Sądu Policji Poprawczej Powiatu Warszawskiego Wydziału Igo. — Wczoraj po długiej chorobie, przeniosła się do wieczności w wieku lat 20, Józefa *Laskowska*, Żona Urzędnika Dyrekcji Ubezpieczeń. Exportacja Jej zwłok odbędzie się w dniu iutrzejszym o godzinie w pół do 3ciej po południu, z Kaplicy XX. Reformatów, na smętarz Powązkowski. — W zastępstwie medalu, którýby wypadało upamiętnić upływającą 300 letnią czasu przestrzeń od skonu *Kopernika* i objawienia iego układu świata, wyszła na świat, zdjęta z warszawskiego Pomniku, rycina tego założyciela dzisiejszej Astronomji, i razem z iego *Spomnieniem iubileuszowem*, w 8ce arkuszowej wyciśniętem u *Ungera*, napisanem przez *Adrjana Krzyżanowskiego*, iest do nabycia po Księgarniach warszaws: za 45 groszy. Już to 2gie pismo z pod spomnionego piura wywołał rok iubileuszowy nieśmiertelnego Astronoma naszego. Poprzednie p. t: *Kopernik w Walhalli*, dołączone do Kurjera Warszaws:, doszło iuż do wiedzy wszystkich kraiów Europejskich, i przez te zostało uznane za hołd wypłacony zasłudze i prawdzie. Między innemi czasowemi pismami wychodzące w Lipsku *Slavische Jahrbücher* (Sławiańskie Roczniki) i wychodzący w *Berlinie Magasin für die Literatur des Auslandes* (Magazyn zagranicznego Piśmiennictwa), rozwiodły się nad tą pracą Pana *Krzyżanowskiego* w artykule maiącym napis: *Kopernik gehört nicht in die Walhalla* (Kopernik nie należy do Walhalli). Od tej pracy *Spomnienie iubileuszowe Kopernika*, które Kalendarz Powszechny uczynił przystępnem dla ogółu, teraz oddzielnie wydane, iest pod względem na objętość i uzupełnienia 4 razy większe. Żądały go pod niniejszą zwyczajnej książki postacią Bibljoteki domowe. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono zł. 7 gr. 12 z *Preferansa* od P. z Ra. na Salę Ochrony; a od F. J. zł. 5 dla najbiedniejszej z Matek. — *Kalendarzyk Polityczny* na rok 1844, wyszedł z druku. W części astronomiczno-kościelnej, zawiera: Święta, łunacje i dnie galowe. Część polityczna obejmuie: Jenealogję Monarchów i Xiążąt panuiących, tudzież listy imienne Urzędników Dworu J. C. K. Mości, Rady Państwa, Senatu, Ciała Dyplomatycz:, Gubernatorów prowincji Cesarstwa Ross:, Armji czynnej, oraz wszystkich Władz Królestwa Polskiego. Dla łatwiejszego wyszukania nazwisk, dołączony iest skorowidz alfabetyczny. W części historyczno-statystycznej znajduie się: Opis Oporowa, Statystyka Królestwa Pols:, trakty pocztowe, oraz tabella przychodu i odchodu poczt, podług ostatnich zmian ułożona. Dwie dołączone ryciny przedstawiaią widok pałacu Belwederskiego i Zamek w Oporowie. Cena exempl: rubel sr: (zł. 6 g 20), a w oprawie ozdobnej (zł. 10). Skład główny Kalendarzyka Politycz:, w Hotelu Smoleńskim przy ul: Bednars: N° 2673. Fr. *Radziszewski*. Powyższego Kalendarzyka nabyć także można w Księgarni *Orgelbranda* przy ul: Miodowej N° 496. — Na Bal w *Nowej Resursie* w przyszłą Niedzielę dać się maiący, wydawane będą Bilety wnijścia w Piątek i Sobotę od 5tej do 9tej godziny wieczorem; zaś w Niedzielę od 3ej do 7ej wieczorem. — Wczorajszy 5ty Koncert JP. *Haumana* również jak poprzednicze zadowolił Słuchaczów obecnych w Wielkim Teatrze, szczególniej zachwy-

siło arcy-mistrzowskie wykonanie *Karnawału Weneckiego; Hauman* był wczoraj *Paganinim*. Przywołano go 5-kroć. Wirtuoz na powszechne żądanie powtórzył rondo z Karnawału. JPani *Leśkiewiczowa* ślicznie śpiewała; nader były sprawiedliwe oklaski iakiemi ią okrywano. i była 3-kroć przywołaną. Po pięknej zabawie Tancerskiej przywołani, JPanna *Wendt* 2-kroć i JP. Alex: *Tarnowski*. W Rozmaitości po *Antonim* i *Antosi* JPanna *Damse*. Ustawiczna wczorajsza słota przeszkodziła liczniej zgromadzić się do obu Teatrów.

Anglja.— Na rozkaz Królowej, wyznaczono Komisję celem rozpoznania i poprawienia stosunków właścicieli dóbr z Dzierżawcami w *Irlandji*. — Gubernator *Kanady* P. Karol *Metcalfe* (Mitkelf) z powodu choroby, złożył swój urząd, i zamyślał niebawem wrócić do Anglji — W *Leith* spuszczono z warsztatu żelazny parostatek, do którego kocioł i machiny z fabryki Panów *Ruthwen* w Edymburgu, zbudowane są zupełnie podług nowego systemu, gdyż statek porusza się bez pomocy kół i śruby *Archimedesa*.

Belgja.— Na posiedzeniu z d. 16go b. m. przyięto Budżet; dług publiczny wynosi 34,216,442 fr. 21 cent: a dotacje 3,312,958 fr. 95 c.

Francja. — Nie Minister skarbu, iak poprzednio głoszono, ale Minister prac publiczn: Pan *Teste* (Test) wziął dymisję. Dawniej iuż życzył złożyć swój urząd z powodu d znanych nieprzyiemności przy naradach nad wnioskiem względem kolei żelaznej północnej, później zdawało się, że poiednał się ze swoiem położeniem; w tem *Monitor* z dnia 17go b. m. doniósł, że Radca Stanu i Członek Izby Deputowan: P. *Dumon*, mianowany Ministrem prac publiczn: w miejsce Pana *Teste*, który mianowany iest Prezesem Sądu kasacyjnego w miejsce Pana *Boyer* (Boie); teże zaś złożył urząd z powodu nadweręż onego zdrowia, a mianowany iest Prezesem tytularnym. Drugie rozporządzenie Królewskie mianuie PP. *Teste* i Hippolita *Passy* Parami; drugi ma także być mianowany Ministrem skarbu; mówią oraz, że P. *Cunin Gridaine* (Kjunę Grydę) weźmie dymisję. — Ministerstwo zamyśla wspierać kandydaturę Pana *Sauzet* (Soze) do prezesostwa izby deputow:. — Na przyszłem posiedzeniu Izb zażądany będzie kredyt 150,000 fr. na próbę telegrafem elektrycznym, kredyt na założenie kolei żelaznej atmosferycznej z *Paryża* do *Sceaux* (So) i kredyt na próbę oświetlania za pomocą elektryczności — 16go b. m. otrzymano pierwsze depesze od Hrabiego *Breson* z *Madrytu*; podług iego mniemania, trudno teraz aby Królowa *Krystyna* mogła bezpiecznie bawić w tej stolicy. — Powszechnem iest zdaniem, że P. *Gizo* znajdzie silną podporę w nowym Ministrze skarbu Panu *Dumon*. — Hrabia *Salvandy* 13go b. m. złożył Królowi *Sardyńskiemu* swoie listy wierzytelne. Uważaią że P. *Gizo* od niejakiego czasu miewa częste narady z Posłem *sardyńs:* w *Paryżu*; iedni mniemaią że układy toczą się o uznanie Królowej *Izabelli* przez rząd sardyński, inni, że Francja chce użyć swego pośrednictwa dla poiednania Sardynji z Beiem *tunetańskim*.

Holandja.— Dwór przywdział na 18 tygodni żałobę po zgasłym Królu *Wilhelmie* Fryderyku Hr. bi Nassanskim. Baron *Omphal* Adjutant zgasłego Króla, udał się do Berlina po iego zwłoki. Wiadomość o śmierci tego Króla napełniła żal m wszystkich mieszkańców Holandji, szczególniej nieszczęśliwi stracili w nim prawdziwą podporę.

Hiszpanja.— Nowy Poseł franc: Hrabia *Breson* 11go b. m. miał złożyć Królowej swoie listy wierzytelne.— Mniemaią, że procent przypadaiący w przyszłym roku z pożyczki 3-procentowej, będzie punktualnie wypłacony.— Nowy Jenerał-kapitan wyspy *Kuby* Jenerał *Odonel* za przybyciem na swoie urzędowanie, ogłosił dekret unieważniaiący, że dla osad hiszp: w *Azji* i *Ameryce* dekret z dnia 29go czerwca b. r. unieważniaiący wszelkie urzędy, awanse i ordery rozdane przez *Espartera* od 23go Maia, nie ma mieć mocy. — Jenerał kapitan Katalonji Jenerał *Sanz*, mianowany Jenerał-kapitanem Granady.

Niemcy. — W ostatnich dniach na wybrzeżu pod *Królewcem* i *Gdańskiem* gwałtowne burze liczne zrządziły szkody, kilka statków rozbiło się lub wpadło na mielizny. W *Gdańsku* wieczorem 15go b. m. dały się nawet słyszeć grzmoty. — 18go b. m. w dzień imienin N. CESARZA MIKOŁAJA, JJ. CC. WW. Wielki Xżę Następ-

ca tronu ross: i iego Dostojna Małżonka, znajdujący się w *Darmsztadzie*, przyjmowali powinszowania tamecznego dworu; odbyło się solenne Nabożeństwo w kaplicy greckiej urządzonej w pałacu Panującego Wielkiego Xcia, na którem znajdowali się, cała Rodzina Xięcia i bawiący tamże Rosjanie, i wznosili modły o nieustanną pomyślność Dostojnego Monarchy. CESARZEWICZ dał w swoich pokoiach śniadanie, a po południu Xżę panuiący dał obiad na 80 osób; gdy wzniesiono toast za zdrowie N. CESARZA Wszech Rossji, artylerja dała salwę 51-krotną; między gośćmi znajdował się Xżę *Nassauski*. Wieczorem w rzęsisto oświetlonym teatrze przedstawiono wielką operę, a Dostojne Osoby za ukazaniem się w sali, zostali przez Publiczność radośnie powitani; orkiestra grała hymn narodowy rossyjski. — P. Samuel *Clegg* (Kleg) przybył z *Londynu* do *Hamburga*. R. 1805 on pierwszy użył gazu do oświetlenia, a w nowszych latach wsławił się wynalazkiem kolei żelaznej powietrznej. — 22go b. m. odbyło się w *Berlinie* uroczyste poświęcenie zwłok Króla *Wilhelma Fryderyka* Hrabi *Nassauskiego*, w obec Królestwa *Pruskich*, Xstwa *Fryderyków* niderlandzkich i ich dworów. O 10ej zwłoki wywieziono; stosownie do życzenia Xcia *Fryderyka* niderland: zaniechano okazywania im honorów Królewskich. Orszak pogrzebowy rozpoczęły 2 oddziały gwardji, następnie szła służba zgasłego Króla przed 8mio-konnym karawanem, za którym postępowali Król *Pruski* z Xciem *Fryderykiem* niderl: i inne dostojne Osoby w poiazdach, w końcu znowu 2 oddziały gwardji; gdy trumnę zaniesiono na karawan, uczyniono honory wojskowe. Zwłoki statkiem zostały odwiezione do *Hamburga*, a ztąd do *Hollandji*. — Wielki Xżę CESARZEWICZ Następca tronu rossyj: 19go z. m. w towarzystwie W. Xcia *Hesko Darmsztadzkiego* i Xcia *Alexandra*, udał się do *Dornbergu*, dokąd Xżę *Emil* zaprosił na polowanie bażantów; dostojne Osoby ubiły 140 tych ptaków. Ztąd CESARZEWICZ udał się do *Bieberich* z odwiedzinami do Xcia *Nassauskiego*, a wieczorem wrócił do *Dornbergu*.

Włochy. — Etna nieprzestaie zrządzać okropne zniszczenia. Od dnia 1go b. m. słupy dymu ciągle wybuchaią z głównego krateru, a to w takiej wysokości i obszerności, iak nikt dotąd niepamięta, przytem okropny huk słychać. Wypływ lawy do *Bronte* przestał rozszerzać się, lecz krater główny zapowiada nowe nieszczęścia. Oficer żandarmerji pisze z *Bronte* do swoiego Pułkownika: od 26go do 27go Listop: gdy pierwsza lawa sączyła się ieszcze nieznacznie, przybyło mnóstwo ciekawych, z których każdy obieraiąc sobie stosowny punkt do uważania, sądził się zupełnie bezpiecznym, w tem niespodzianie w strefie leśnej wulkanu, na wysokość 6,000 stóp paryzkich nad powierzchnią morza z nowo utworzonego krateru rzuciła się ogromna massa lawy, która popłynęła właśnie w kierunku, gdzie było najwięcej zgromadzonych osób. Każdy ratował się ucieczką, nagle potok ognisty rozszerzył się tak dalece i nabrał tak prędkiego biegu, iż całe tłumy nieszczęśliwych doścignął; 67 osób postradało życie. Lawa w swoim biegu zniszczyła także wiele domów, a z okolicznych wiosek brakuie wiele osób. Lawa płynęła bardzo cienko i po swoim wybuchu zaięła szerokość na 250 stop.

Rozmaitości. — *Uprzejmość Chińczyków dla gości*. Przed podpisaniem aktu pacyfikacyjnego, Pełnomocnicy chińscy dali *angielskiemu* Posłowi P. *Potitngerowi* wielki bankiet. Liczne potrawy, opowiada ieden z Anglików biesiaduiących, iako to: siekana wieprzowina, rosół z makaronem i t. d., podawano kolejno na małych talerzach porcelanowych i srebrnych, a im więcej iedliśmy, tem więcej radowali się Chińczycy. Wprawdzie nie było podobnem długo wytrzymać, lecz następstwo było ieszcze zabawniejsze. *Ke-Ying*, Wuj Cesarza żądał koniecznie, aby Pan *Pottinger* usta otworzył a on mu wrzucał bardzo zręcznie kilka sztuczek cukrów. Niepodobna było zastanowić się, z iaką oziębłą stałością Poseł angielski usta otwierał a w iakiej pozycji stał Wuj Cesarza przed Posłem angielskim, trzymaiąc cukry między 2ma palcami, aby trafić do ust pierwszego. — Angielska Gazeta *Bury-Post* pisze, że w miasteczku *Ely*, w hrabstwie *Cambridge*, grasuie teraz klęska nowego rodzaiu. Jest to nieskończone mnóstwo szczurów, które niedaią odpoczynku mieszkańcom i rzeczywiście grożą wypędzeniem ich z tej

osady. Co noc, przy świetle pochodni odbywa się powszechne polowanie na wspólnego nieprzyjaciela, i lubo dotąd zabito iuż przeszło 20,000 szczurów, liczba ich przezto nie zdaie się umniejszać.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Kuźnicow Jene:-Lejt: z Siedlec; Magazynier, Rzecz: Radca Stanu, Gł: Doktor Warsz: Woie: Szpitalu, z Petersburga; Kaczkowski Józ: Nacz: Poczty z Wajwerk; Watuiew Koleski Asesor Kamer: Dw J. C. K. M., z Krakowa; Kraiewski Józ: Oby: z Pułtuskiego.

DONIESIENIA.

Do Magazynu, potrzebna iest od Nowego Roku PANNA, należycie obeznana z najmodniejszemi paryzkiemi fasonami Czepków i Kapeluszy Damskich. Wiadomość w handlu Saskim, przy ulicy Sto Krzyzkiej Nr 1345.

☞ Upraszа się osoby sumiennej, która w zeszły Wtorek w południe, w przechodzie od Arsenału przez Ogród Krasińskich, na ulicę Sto-Jerska, znalazła 10 część LOSU Nr 5955 do 1ej klasy 63ej Loterji Klas:, uronioną razem ze złp. 120, w 6 biletach 3-rublowych, w Chustce białej od nosa, ażeby zostawiwszy sobie zł. 20, raczyła resztę oddać do Kontoru Loewe, przy ulicy Miodowej, zkąd został wzięty Los uroniony.

Ner 104 DOROŻKI, zaginał; Znalazca raczy oddać do Biura Policji w Ratuszu.

OSTRYGI holsztyńskie nadejdą pocztą iutrzejszą do Składu Win przy ulicy Nowo-Senatorskiej, wprost bramy Hotelu Litewskiego.

Potrzebna iest do Dzieci BONA francuzka, umieiąca czytać i pisać; chcąca umieszczenia, udać się zechce pod Nr 170½ przy ulicy Gołębiej, na 1m piątrze od frontu.

Skradzione zostały KUPONY z terminem wypłaty ostatniego półrocza r. b. od Listów Zastaw: lit: B pod Nr 161,097, 161,801, 161,802 i 161,803. Ktoby wiedział o nich, niech będzie łaskaw donieść do Kobylińskiego mieszkaiącego w Mennicy, a otrzyma nagrody rubli 3; zastrzega się, że z powyższych Kuponów użytku mieć nie będzie, gdyż w Towarz: Kredytowem ostrzeżenie zaszło.

Zawiadamiam niniejszym, iż d. 16/28 Grud:, począwszy od godz: 9 z rana i w dni następne, w Sklepie przy rogu ulicy Bielańsk: i Senatorsk: w domu pod Nr 467 A, sprzedawane zostaną przez publiczną licytacją rożne Wyroby Tombakowe, Mosiężne, Miedziane, Blaszane lakierowane i Żelazne, jako to: Lichtarze, Samowary, Spluwaczki, Burki, Kociołki i Czajniki, Rądle, Garnki, Blachy do ciasta, Tace, Dzbanki, Cukierniczki, Miednice, Drut, Pręty, Lampy wiszące, Zamki i Kłódki, Munsztuki i Trenzelki, Cerata w różnych gatunkach, Rolety, rożne Foremki i Formy do ciast, Dzwonki, Lak, Noże stołowe i kucharskie, Cybuchy czyli Antypki, Szczypce, Duszniki, Ołów, Żelazka do prasowania, Gwichty żelazne i mosiężne, Szale, Mydło kazańskie, Buljon, Maliny suszone, Kalosze i Buty futrzane, Dywany, Granaty prawdziwe, Rygały i Szafy sklepowe, Meble rozmaite, Obrazy olejne i Kopersztychy, Narzędzia kuchenne i gospodarskie, i t. p. przedmioty, a to niezawodnie. — Syndyk Massy upadłości Felixa Zienkiewicza Kupca. — Józef Bystry.

Przy ulicy Leszno Nr 679 i 80, są 2 KROWY piękne z mlekiem, z powodu szczupłości miejsca, do sprzedania, dopiero dni 2 po wycieleniu. Widzieć ie można w każdym czasie, gdzie Stróż domu okaże.

Dziś rano ciepła stopni 3. Wczoraj w połud: 3.

TEATR WIELKI. Dziś, 9ty raz *Norma*, przez Artystów włoskich.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, 29ty raz *Dobry przykład*, 29ty raz *Damy* i *Huzary*, wznowienie. JP. *Skibiński*, iako Gość, przedstawi rolę Maiora.

Dziś w Kawiarni przy rogu Tłumackiego i ulicy Rymarskiej, Nro 739, w domu zwanym Ossolińskich, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni na Nowem Mieście, pod Nr 343, gdzie Kantor Lot:, familja *Berger Herman* grać będzie.

Dziś w Kawiarni w Gmachu Teatral: od ul: Wierzbowej, Panny *Nowakowskie* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Długiej, w domu Tankiewicza N. 541, familja *Liewald* grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Trębackiej naprzeciw domu W. Steinkel:, Panny *Elstrak* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bielans: i Tłumac: w domu Lilpopa Nr 600, SEXTET grać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, Panny *Noires* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Podwal w pałacu Kochanowsk: Nr 484, Panny *Ensman* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej obok domu W. Steink:, familja *Rudlerów* grać będzie.

Dziś w Zielonym Ogródku przy ulicy Mokotowskiej, będzie WIECZÓR TAŃCUJĄCY. Powozy do odwożenia Gości, są obstalowane.

Podpisany, poleca się względom Szan: Publiczności, iż od dnia dzisiejszego zaczyna wysmażać PĄCZKI, a to z dobrą konfiturą i z najpięknieyszej mąki Siedleckiej, sztuka po gr. 3; ręcząc za dobroć i smak; zamieszkały pod Nr 454, ul: Krak:-Przedm:, obok handlu W. Dobrycza. Schmidt.

Jutro u *Maiewskiego* przy ul: Bednarskiej na Śniadanie, między innemi: Sandacz z iaiami, Szczupak, Karp na szaro, Okoń po holendes:, Karaś z sosem, Lin z kapustą, Węgórz, Zupa rybna i grzybowa, Pierogi.